

DEKLARACIJA o hribovskem kmetijstvu

Pogodbenice Alpske konvencije,

v skladu s Konvencijo o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in izvajanjem Protokola o hribovskem kmetijstvu, da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega (ekonomskega, ekološkega in socialnega) razvoja alpskega prostora,

zavedajoč se, da morajo v splošnem interesu in glede na težje gospodarske razmere ohraniti tradicionalno kulturno krajino in spodbujati kmetijstvo, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje,

ob spoznanju, da bo alpski prostor s svojim bogastvom naravnih virov in vode, s svojimi možnostmi za kmetovanje, z zgodovinskim in kulturnim pomenom, z vrednotami, ki jih predstavlja kot evropski življenjski, gospodarski in rekreacijski prostor, ter s prometnimi smermi čez ta prostor tudi v prihodnosti življenjskega pomena zlasti za tamkajšnje prebivalstvo, pa tudi za prebivalstvo z drugih območij,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju ter sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne nacionalne ureditve,

prepričane, da morajo biti interesi gospodarstva usklajeni z ekološkimi zahtevami, pri čemer je treba upoštevati posebnosti posameznih regij in osrednjo vlogo kmetijstva,

zaradi pomena, ki ga je kmetijstvo od nekdaj imelo v alpskem prostoru in ga bo ta gospodarska panoga zlasti na hribovskih območjih nujno imela tudi v prihodnje kot temelj za ohranjanje primerne gostote poseljenosti, preskrbo prebivalstva s hrano, proizvodnjo značilnih kakovostnih izdelkov, ohranjevanje in vzdrževanje kulturne krajine, med drugim tudi zaradi njene turistične rabe ter tudi zaradi varstva tal pred erozijo, plazovi in poplavami,

ob spoznanju, da način in intenzivnost kmetovanja odločilno vplivata na naravo in krajino ter da trajnostno obdelana kulturna krajina izpolnjuje bistveno funkcijo kot življenjski prostor za alpski rastlinski in živalski svet,

zavedajoč se, da so kmetje zaradi topografskih in podnebnih značilnosti na hribovitih območjih soočeni z najtežjimi življenjskimi in proizvodnimi razmerami,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav ter da je treba sprejeti tako na nacionalni kot na evropski ravni zlasti gospodarske in socialne ukrepe prilagajanja in spremljanja, tako da prihodnost kmetov in njihovih kmetij na hribovitih območjih ne bo odvisna samo od tržnih meril,

zavedajoč se, da se zaradi sprememb okvirnih pogojev kmetijske politike, ki jih povečujejo globalizacija, podnebne spremembe in demografski razvoj, alpsko hribovsko kmetijstvo sooča z velikimi ekonomskimi, ekološkimi in socialnimi izzivi, in

da mora za njihovo obvladovanje pomembno prispevati prihodnja reforma skupne kmetijske politike (SKP),

- si prizadevajo za raznovrstnost ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere in za pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer. Zlasti je treba podpirati kmetije, ki zagotavljajo minimalno trajnostno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah,
- prepoznavajo evropsko razsežnost gorskih območij kot življenjskega, gospodarskega in sprostitvenega prostora ter prostora biotske raznovrstnosti, podpirajo močan drugi steber SKP z ustreznimi ukrepi spodbujanja, da bi tako podprli trajnostno gospodarjenje gorskih kmetov, in pozdravljajo možnost oblikovanja podprograma za gorska območja v okviru drugega stebra SKP,
- se zavzemajo, da bi se cilji in ukrepi, določeni v okviru SKP, dosledno uresničevali z zadostno fleksibilnostjo na nacionalni in regionalni ravni in da bi se želene socialne storitve zagotavljale na način, ki preprečuje neskladja pri doseganju ciljev,
- se strinjajo, da je za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine ter alpske biotske raznovrstnosti kot tudi pri varstvu pred naravnimi nesrečami, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, potrebno ustrezno nadomestilo na podlagi sporazumov o konkretnih projektih in storitvah,
- se zavezujejo, da bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšale uporabo in širjenje sonaravnih in kraju primernih metod gospodarjenja na hribovitih območjih, še posebej na gorskih pašnikih, in da bodo varovale kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po edinstvenem in okolju prijaznem načinu proizvodnje, značilnem za posamezno regijo, ter taki proizvodnji dvigale vrednost,
- se strinjajo, da je kraju primerna živinoreja na razpoložljivih površinah bistveni sestavni del hribovskega kmetijstva kot vir dohodka in zaslužka, pa tudi kot element krajinske in kulturne identitete,
- si prizadevajo doseči ugodne razmere za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva, pospeševati proizvodnjo novih inovativnih proizvodov hribovskega kmetijstva in se zavzemajo za varstvo označevanja proizvodov hribovskega kmetijstva na ravni EU ter pri tem poudarjajo pravico ljudi, da si oblikujejo lastne prehranske in kmetijske sisteme,
- priznavajo tradicionalni pomen družinskih kmetij v hribovskem kmetijstvu in se z namenom, da bi jim pomagali in jih ohranili kot nosilce glavne ali dopolnilne gospodarske dejavnosti, zavzemajo za ustvarjanje in razvoj dodatnih virov dohodka in zaslužka na hribovitih območjih, posebno na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo in trajnostno upravljanje divjadi, turizem, hotelirstvo in gostinstvo, rokodelstvo in obrt, v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine,
- pozivajo regionalne, nacionalne in evropske institucije, ki se ukvarjajo s preoblikovanjem skupne kmetijske politike (SKP) na različnih ravneh odločanja, da v zadostni meri in ustrezno upoštevajo zahteve alpskega kmetijstva, ki jih

določa Protokol o hribovskem kmetijstvu in so poleg tega veljavno evropsko pravo, da spodbujajo zlasti virom prijazne in za območje značilne metode gospodarjenja in pri tem glede na pomen ukrepov ohranjanja alpske biotske raznovrstnosti in krajine celostno upoštevajo tudi zahteve drugih protokolov Alpske konvencije.